

JAARVERSLAG 1966 CONGRES-COMMISSIE

In 1966 bestond de Congrescommissie uit de collegae: Dr. R. L. Cornelissen, voorzitter; L. Bienfait, secretaris; J. P. C. Moors, penningmeester; C. Heyboer, W. P. C. Knuttel en A. Vrij; als adviseur: E. van Westreenen.

De werkzaamheden van de Congrescommissie bestonden uit de voorbereidingen van het tweede lustrum van het Nederlands Huisartsen Genootschap: het elfde N.H.G.-congres. Reeds in december 1965 was contact opgenomen met het R.A.I.-Congrescentrum om de mogelijkheden in Amsterdam te onderzoeken. De Congrescommissie was namelijk van oordeel, dat, hoewel het Jaarbeursrestaurant geografisch, maar ook wat service betreft, het N.H.G. zeer goed diende, toch een feestomgeving moest worden gezocht met betere parkeerfaciliteiten. Bovendien was te voorzien dat de zalen te klein zouden worden in verband met de te verwachten grotere belangstelling.

Voor dit Lustrumcongres, dat als thema had de evolutie van de huisartsgeneeskunde in de veranderde maatschappij, werd besloten twee dagen te reserveren. De eerste dag zou het N.H.G. in zijn verschillende aspecten worden belicht, waarna een receptie met feestavond zou volgen, terwijl de tweede dag het bovengenoemde thema als basis zou hebben. Het damesprogramma zou op vrijdagmiddag de dames de mogelijkheid tot winkelen geven, door bussen naar de Dam te laten rijden; op zaterdagmorgen eerst een eigen programma en 's middags gecombineerd met het herenprogramma.

Er werden twaalf vergaderingen in het Nederlands Huisartsen-Instituut gehouden en daarnaast bezochten de diverse commissieleden of apart of gezamenlijk de sprekers. Zoals elk jaar verzorgde het N.H.I., dit jaar in de persoon van mejuffrouw A. M. van Zijl, alle stencilwerk, terwijl ook de organisatie van rondsturen van programma's en uitnodigingen (dit jaar aan alle huisartsen in Nederland) weer in goede handen was van de chef de Bureau van het N.H.G., de heer J. F. Jongeneel met zijn staf.

Het Lustrumcongres vond in het R.A.I.-Centrum een uitstekende entourage en outillage. Het parkeren was gemakkelijk en dichtbij. Er deden zich vrijwel geen moeilijkheden voor, zodat het tijdschema in het algemeen goed kon worden aangehouden. De kosten, verbonden aan dit Congres bleken, vooral door de feestavond, ondanks de sterk verhoogde begrotingen, tegen te vallen, maar gezien in het licht en van het lustrum en van het gebodene, werden deze door het N.H.G.-bestuur toch geaccepteerd.

De tentoonstelling, mede ingericht door de overige N.H.G.-commissies en de Afdeling Voorlichting van het Nederlands Huisartsen-Instituut, had een goede plaats gekregen en was overzichtelijk, terwijl de boekententoonstelling, die zoals gewoonlijk weer veel belangstelling trok, dit jaar in een grotere ruimte nog beter tot haar recht kwam.

L. Bienfait, secretaris

UIT DE CENTRA

Centrum West-Brabant

Het Centrumbestuur heeft onlangs de gespreksleiders van de diverse groepen bijeen geroepen om op de hoogte te blijven van het functioneren van de verschillende groepen in ons geografisch zo uitgestrekte centrum: Bergen op Zoom, Roosendaal, Breda en omstreken.

Bergen op Zoom. Dertien huisartsen verrichten hier een wetenschappelijk onderzoek in samenwerking met de internisten over hun nieuwe angina pectoris-patiënten. Na een uitvoerig eigen onderzoek wordt de patiënt naar de internist doorgestuurd met als code de letters N.H.G. boven het verwijsbriefje. De internist verricht een uitvoerig differentieel-diagnostisch onderzoek en laat de transaminasen in het serum bepalen. Doel is om tot een waardering en vervolgen in het verdere verloop te komen van die ziektegevallen met negatieve transaminasen en positieve of negatieve aanwijzingen in het electro-cardiogram. Tevens wordt de waarde van gunstig reageren op nitrobaat bepaald. Een nadeel van het onderzoek is het geringe aantal patiënten dat per jaar voor het onderzoek in aanmerking komt. De voorzitter zegde toe de Roosendaalse huisartsen te animeren aan het onderzoek ook mee te doen.

Naast dit wetenschappelijke onderzoek worden de nascholingsavonden in Bergen op Zoom goed bezocht. Deze worden maandelijks bij een collega thuis gehouden. De uitgenodigde consultant, specialist, apotheker, paramedicus, wordt verzocht kritiek op het dagelijkse werk van de huisarts te geven in het kader van het onderwerp dat aan de orde is.

Roosendaal. Hier functioneert een nieuwe psychosomatische werkgroep nog te kort om nadere bijzonderheden te kunnen vermelden. De oude groep is na drie jaar intensieve arbeid gestopt, omdat de consultant geen tijd meer had. De deelnemers onderschrijven de uitspraak van „der keerlen God” Balint, dat bij hen allen sprake was van een niet zo grote, maar onmiskenbare verandering in aanpak van de patiënt en in het eigen denken en optreden.

De studiegroep interne geneeskunde in Roosendaal functioneert voor het tweede jaar. Steeds wordt een patiënt meegebracht naar de bijeenkomst. De anamnese wordt, als het belangrijkste hulpmiddel van de huisarts, zeer uitvoerig opgenomen, door een van de deelnemers, die de patiënt niet kent. Hierdoor ontstaat de neiging om een volmaakte anamnese te boekstaven. Hoewel dit veel tijd kost en de onderzoekende arts de neiging heeft de patiënt te lang aan het woord te laten, zijn deze anamnese-oefeningen toch van groot belang, vooral als tegenhanger van de sterk gerichte anamnese, die men korthedshalve vaak in de dagelijkse praktijk gebruikt. De studiegroep interne geneeskunde in Bergen op Zoom deed het vorig jaar weer anders. Twee artsen kwamen een half uur voor de tijd de patiënt van de gastheer onderzoeken. Na onderling overleg werd een diagnose gesteld. Deze diagnose werd later tegenover de andere collegae en de specialist verdedigd.

De interne groep in Breda heeft een internist als consultant. Deze maakt een vragenlijst over een afgerond onderwerp: longen, nieren, hart. Op de zeer goed bezochte avonden worden de vragen door de leden van de groep beurtelings beantwoord, waarbij lacunes aan de dag treden in de kennis die men dagelijks paraat behoort te hebben. Merkwaardig is dat deze lacunes vaak algemeen zijn, onafhankelijk van leeftijd of van universiteitsstad. Het zou belangwekkend zijn deze opvulling van gaten in onze kennis in „huisarts en wetenschap” te publiceren, desnoods als bladvulling.

Breda. Naast de interne groep functioneert al enkele jaren een startgroep van jonge huisartsen. Begonnen als methode van onderlinge wegwijzing — waarbij de echtgenotes in de naburige kamer hun problematiek bespraken — is men nu ook gekomen tot het uitnodigen van een specialist als consultant bij het bespreken van afgeronde onderwerpen: M. Parkinson, otitis media, duizeligheid, huidziekten, zieke kinderen. Hoewel minder gezellig, zijn de discussies nu meer vruchtbaar.

De „huiden”groep telde dit jaar veel nieuwe N.H.G.-leden. Hierdoor werkte de groep niet bevredigend. Een ouder NHG-lid werd aangezocht als groepsleider op te treden. Met diens gesprekstechnische steun bloeide de groep snel op. De gastheer van de avond zorgt voor zes patiënten; na beurtelings een diagnose te hebben gesteld wordt de nabespreking en de therapie aan de dermatoloog overgelaten.

Een groep huisartsen bespreekt in N.H.G.-verband de mogelijkheden van de groepspraktijk. Gesteund door een bezoek aan Koopman van het N.H.I. kwamen zij tot de conclusie dat het verwerkelijken van dit ideaal slechts door financiële offers kan worden bereikt. Daar de grootte van dit offer het bedrag, dat in een praktijk jaarlijks „opzij” kan worden gelegd, belangrijk overschrijft, is onder de huidige belastingdruk het vormen van een groepspraktijk alleen mogelijk met een belangrijke subsidie. Dat de overheid deze subsidie geven kan ter bevordering van de volksgezondheid, is de overtuiging van de groep. Immers, de huisarts zal in een groepspraktijk veel efficiënter functioneren als het hoognodige contact met de wijkverpleegster en de maatschappelijk werkster tot bloei kan komen. Of de groepspraktijk-arts deze subsidie kan aannemen zonder de vrijheid in zijn beroep te verliezen, is nog de vraag. Met veel belangstelling zal de groep de ervaringen vernemen van drie Breda'se artsen, die uit de studiegroep van het vorig jaar komend, besloten hebben een groepspraktijk te gaan stichten.

De psychosomatische werkgroep wijdde zich dit jaar aan

de gesprekstechniek onder leiding van een sociaal psycholoog. De werkwijze bestond uit het afdraaien van een bandopname van het spreekuur van een van de leden en vervolgens de gesprekstechniek van de arts te bespreken. Hoe moeilijk dit voor artsen is bleek op elke bijeenkomst waar de kritiek toch telkens weer op het medische vlak werd gegeven en waar het gespreksalternatief, zelfs met behulp van onze consulent, niet uit de verf kwam. Dit ging beter in het rollenspel dat ook enkele malen werd beoefend. Daar onze consulent geen tijd meer heeft wordt uitgezien naar een cursus gesprekstechniek die, blijkens het verslag van het centrum Tilburg, daar op universitair niveau door Prof. Van Dooren wordt gegeven.

De N.H.G.-leden in Breda spreken elkaar buiten de werkgroepen wekelijks zaterdagmorgen van 11.30 tot 12.30 in „De Kroon” bij een kopje koffie en zo. Op deze huisartsensociëteit worden naast de epidemiologie van de week, de meest boeiende ziektegevallen besproken, maar ook algemene beschouwingen komen aan de orde. Zo werd vastgesteld dat de patiënten, die met hun arts lang over hun problemen willen praten, er naar streven op het einde van het spreekuur aan de beurt te komen; gevolg hiervan is dat de laatste patiënten van het spreekuur veel meer tijd nemen dan de eerste. Pas als men dit weet wordt men er niet meer door gefrustreerd!

Tenslotte bleek bij de vergadering met de gespreksleiders dat een frequenter contact tussen centrumbestuur en bestuur van het N.H.G. zeer gewenst zou zijn.

H. Gerritsen

SAMENSTELLING N.H.G.-BESTUUR, COMMISSIES EN STUDIEGROEPEN IN 1967

N.H.G.-bestuur: Dagelijks Bestuur: Dr. F. J. A. Huygen, voorzitter, Dr. A. Rijpperda Wierdsma, vice-voorzitter, E. M. Jansen, secretaris, H. L. A. Vlamings, penningmeester; *Leden:* Dr. J. A. Dallmeijer, J. M. Deveer, Dr. H. J. Dokter, A. P. Oliemans en A. E. N. de Vries; *Adviserende leden:* J. van Baak (K.N.M.G.), F. A. Bol (L.H.V.), Dr. A. W. Bots (AAC), Prof. Dr. J. C. van Es, Directeur N.H.I., A. Hofmans (huisarts en wetenschap) en Dr. J. M. L. Phaff.

Algemene adviescommissie: Dr. A. W. Bots, voorzitter, F. Th. Ter Haar, J. A. de Jong, Dr. A. H. M. J. G. Sluyters, secretaris, Dr. F. Vriesendorp.

Commissie nascholing: Leden: K. G. Brühl, voorzitter, Dr. P. A. Roorda, secretaris en M. Scheeren, penningmeester, dagelijks bestuur; Ch. H. de Beus, J. Busquet, Dr. R. L. Cornelissen, Dr. H. J. Dokter, W. Frankenberg, F. H. C. Gaymans, A. A. M. E. Janssen, Dr. J. H. F. Lahr, J. I. v. d. Leeuw, J. C. Oeberius Kapteijn, G. J. Schiethart, G. A. Schipper, H. O. Sigling, P. Th. Smit, R. C. Veldhuijzen van Zanten; *Adviseurs:* Dr. W. Brouwer, namens NHI (plv. Prof. Dr. J. C. van Es), Prof. Dr. K. J. van Deen, Prof. Dr. H. Deenstra, Prof. Dr. J. Groen, M. W. Jongsma, Dr. M. G. van Nieuwenhuijzen en E. v. d. Weg.

Redactiecommissie fonodidactische dienst: J. A. Bosch, Dr. W. Brouwer, namens NHI, J. Busquet, J. C. Oeberius Kapteijn en Dr. P. A. Roorda.

Subcommissie medische psychologie: Dr. H. J. Dokter, voorzitter, G. J. Schiethart, secretaris, J. I. v. d. Leeuw, penningmeester, K. G. Brühl, Dr. R. L. Cornelissen, W. Frankenberg, H. O. Sigling en R. C. Veldhuijzen van Zanten; *Adviseurs:* Dr. J. J. van Bork, Dr. W. Brouwer en Jhr. Dr. A. H. van Lidth de Jeude.

Subcommissie studiegroepen huisartsgeneeskunde: J. C. Oeberius Kapteijn, voorzitter, J. Busquet, secretaris, Ch. H. de Beus, F. H. C. Gaymans en A. A. M. E. Janssen.

Commissie praktijkvoering: Dagelijks Bestuur: J. Hartog, voorzitter, G. S. van Dorp, secretaris, K. Bosma, penningmeester, E. M. Jansen en L. van der Pol; *Adviseurs:* Dr. W. Brouwer, K. G. H. H. Doyle en Mevr. H. J. P. Veder-Dussenbroek; *Leden:* Dr. J. J. Bergsma, G. van Brakel, Dr. R. S. ten Cate, Th. A. Cost Budde, J. H. van Ginkel, G. C. Kooy-

ker, R. J. Meijer, C. Romeyn, Th. J. van Stockum, J. van Trotsenburg, B. J. van Vianen, R. Vergroesen en A. Vrij.

Commissie voor redactie van „huisarts en wetenschap”: A. Hofmans, voorzitter, Prof. D. C. den Haan, penningmeester, Dr. G. J. Bremer, Mevr. H. G. Frenkel-Tietz, Dr. A. Fuldauer en G. W. Luger; *Redactiesecretaris:* J. J. van Mechelen; *Redactioneel medewerkster:* Mevr. Dr. E. G. van Proosdij-Hartzema.

Commissie wetenschappelijk onderzoek (C.W.O.): Dagelijks Bestuur: Dr. J. D. Mulder, voorzitter, Dr. A. J. M. Daniëls, secretaris-penningmeester, Dr. B. J. M. Aulbers; *Leden:* Dr. C. W. A. van den Dool, Dr. H. Mulder, A. P. Oliemans, Dr. J. Z. S. Pel, Dr. W. J. M. van der Sande, Dr. J. A. Stoop, Dr. W. Vasbinder en C. H. A. Westhoff; *Adviseurs:* Dr. H. H. W. Hogerzeil en Dr. F. de Waard (plv. Prof. Dr. J. C. van Es).

Congrescommissie: A. Vrij, voorzitter, L. Bienfait, secretaris, J. P. C. Moors, penningmeester, H. L. van Amerongen, Dr. R. L. Cornelissen, J. Grijns en W. P. C. Knuttel; *Adviseur:* E. van Westreenen.

Contact commissie voor de centra (C.C.C.): Dr. J. A. Dallmeijer, voorzitter, Dr. R. L. Cornelissen, J. Hartog en J. F. Jongeneel.

Bestuur landelijke studiegroep „Artikelendocumentatie”: J. G. Antvelink, voorzitter, N. Bessem, secretaris-penningmeester.

Bestuur landelijke studiegroep „Obstetrie en gynaecologie”: Dr. W. Vasbinder, voorzitter, H. C. D. den Hertog, Dr. P. A. Roorda en H. A. J. Verhagen.

Werkgroep N.H.G. jaaronderzoek 1960 „Abortus in de huisartspraktijk”: Dr. F. J. A. Huygen, voorzitter, Dr. W. J. J. Ligtenberg, secretaris, Dr. P. A. Roorda en Dr. W. Vasbinder.

Werkgroep N.H.G. jaaronderzoek 1961 „Tonsillitis”: Dr. A. Fuldauer, voorzitter, E. Leynse, secretaris, W. I. van Beusekom en Dr. A. W. Bots; *Adviseurs:* Prof. Dr. W. R. O. Goslings en Dr. H. A. Valkenburg.

Werkgroep scholing: Dr. A. W. Bots, Dr. G. J. Bremer en A. Hofmans.

Bestuur Nederlandse Stichting tot bevordering van de huisartsgeneeskunde: Dagelijks Bestuur: Dr. F. J. A. Huygen, voorzitter, Dr. A. Rijpperda Wierdsma, vice-voorzitter, E. M. Jansen, secretaris, H. L. A. Vlamings, penningmeester; *Leden:* Dr. J. A. Dallmeijer, J. M. Deveer, Dr. H. J. Dokter, A. P. Oliemans en A. E. N. de Vries; *Adviserende leden:* F. A. Bol, Dr. A. W. Bots, Prof. Dr. J. C. van Es, A. Hofmans, Mr. W. B. v. d. Mij, Dr. J. M. L. Phaff, Hk. Robers en Drs. H. G. Snijders (BIPA)

Adreslijst

Amerongen, H. L. van, Mathenesserlaan 228, Rotterdam-3, 010-237724; Antvelink, J. G., Spoorstraat 24, Schoonhoven, 01823-2432; Aulbers, Dr. B. J. M., Hof van Delftlaan 126, Delft, 01730-22040.

Baak, J. van, Maliebaan 92, Utrecht, 030-12807; Bergsma, Dr. J. J., Rozenbos 6, De Steeg, 08302-2032; Bessem, N., Binnenweg 9, Twello, 05701-1666; Beus, Ch. H. de, „Geerestein”, Drumpt, 03440-3998; Beusekom, W. I. van, Dr. Gewinstraat 4, Delden, 05407-257; Bienfait, L., „Nijerwal”, Nagele (N.O.P.), 05276-2350; Bol, F. A., Molenstraat 6, Schoonoord, 05918-310; Bork, Dr. J. J. van, C. Houtmanstraat 13, Utrecht, 030-715998; Bosch, J. A., Bloemendaalseweg 84, Bloemendaal, 02500-52655; Bosma, K., Bergselaan 242, Rotterdam, 010-243358; Bots, Dr. A. W., Prof. Aalberselaan 2, Voorhout, 02532-7393; Bots, J. L., Coornwinderlaan 22, Berkel (Z.H.), 01891-2208; Brakel, G. van, Woonschip „Nicolette” Oude Leidseweg bij Den Hommel, Utrecht, 030-36708; Bremer, Dr. G. J., Dorpsstraat 127, Nieuwkoop, 01725-103; Brouwer, Dr. W., Olbrechtlaan 12, Bilthoven, 03402-3943; Brühl, K. G., Overtoom 198, Amsterdam,